

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/108/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619204990
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7619204990.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, zastúpenej: Advokátska kancelária – Ján Buroci, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Za Šestnástkou 17, IČO: 50 663 160, proti žalovanému POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určenie, že vec nie je zaťažená záložným právom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 22. januára 2021 č.k. 3C/24/2019-93 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom určil, že nehnuteľnosti evidované na LV. č 235 pre obec a k.ú. C., a to dom so súpisným číslom 48, stojaceho na parcele B. XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 804 m², parcely B. XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 804 m² a parcely B. XX záhrady o výmere 585 m², nie sú zaťažené záložným právom, zapísaným v časti "C" na liste vlastníctva č. XXX k.ú. C., pričom je evidované ako Záložné právo v prospech POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, podľa zmluvy zo dňa 19.5.2008, č. 414/2008 - PTR na nehnuteľnosť - dom, s.č. 48, na parc. č. XX, parc. č. XX, XX V 1913/2008 z 21.8.2008 - 31/08, Záložné právo v prospech POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO:35 807 598, podľa zmluvy zo dňa 29.1.2009, č. 89/2009-ZIL na nehnuteľnosť- dom s.č. 48, na parc. č. XX, parc. č. XX, XX, V 526/2009 z 21.4.2009-32/09 (výrok I/) a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení vo veci samej (výrok II/).

2. Súd tak rozhodol na základe zistenia, že: a) žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 464,71 eur (14.000,-Sk) na základe zmluvy o úvere č. 7054008 zo dňa 24.9.2008, ktorej súčasťou bolo aj splnomocnenie, ktorým žalobkyňa splnomocnila D. C. E., aby za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., v jej mene uzatvoril záložnú zmluvu podľa § 552 OZ k nehnuteľnostiam, ktoré v čase uzatvorenia záložnej zmluvy sú v jej vlastníctve, alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu F. zapísané na listoch vlastníctva tvoriacom prílohu zmluvy o úvere uzatvorenej 24.9.2008, b) zmluvou o zriadení záložného práva č. 414/208-PTR zo dňa 19.5.2008 záložný veriteľ: Pohotovosť, s.r.o., Bratislava (žalovaný) a záložca: A. B. (žalobkyňa), v zastúpení na základe splnomocnenia advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, sa dohodli na zriadení záložného práva na základe zmluvy o úvere č. 7053670 zo dňa 7.12.2007, c) zmluvou o zriadení záložného práva č. 89/2009-ZIL zo dňa 29.1.2009 záložný veriteľ: Pohotovosť, s.r.o., Bratislava (žalovaný) a záložca: A. B.

(žalobkyňa), v zastúpení na základe splnomocnenia advokátom C. E., sa dohodli na zriadení záložného práva na základe zmluvy o úvere č. 7054008 zo dňa 24.9.2008 a záložca dal do zálohu nehnuteľnosti: stavby súpisné číslo XX, G. H. XX, druh stavby dom a parcely registra C č. XX o výmere 804m² a č. 65 o výmere 585 m², ktoré sú zapísané na LV č. XXX, k. ú. C., obec C., okres I. G. J., d) rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 02717/09 zo dňa 1.6.2009 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanému istinu 1.228,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 908,16 eur od 30.11.2008 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 278,15 eur, a e) žalovaný Oznámením o začatí výkonu záložného práva zo dňa 28.6.2017 oznámil žalobkyni začatie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou zálohu - nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. C., obec C., okres I. G. J..

3. Po právnom posúdení veci podľa § 34, § 37 ods.1, § 39, § 22 ods.1 a 2, § 552, § 151a, § 151md ods. 1 písm. a) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „OZ“), § 42 ods. 1 až 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej v texte len ako „Katastrálny zákon“), § 3, § 4, § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) súd prvej inštancie usúdil, že žalobkyňa preukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, a uzavrel, že zmluvy o zriadení záložného práva sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi a záložné právo žalovaného k nehnuteľnosti žalobkyne na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere vôbec nevzniklo, lebo splnomocnenia dané žalobkyňou D. C. E. (zmluva o úvere zo dňa 24.9.2008) a D. K. B. (zmluva o úvere zo dňa 7.12.2007), inkorporované do úverových zmlúv, sú absolútne neplatné právne úkony z dôvodu absencie špecifikácie predmetu zálohu – dostatočnej identifikácie nehnuteľností, v dôsledku čoho ani splnomocniteľ a ani splnomocnenec v čase uzavretia zmluvy nemohli objektívne vedieť, čo malo byť predmetom zálohu. Okrem toho danie plnej moci dlžníkom jemu neznámemu advokátovi, vybranému veriteľom, súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku žalovaného. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP. Tvrdiac, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil, pretože žalobkyňa nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu, ani z akého osobitného predpisu vyplýva jej právo domáhať sa určenia neexistencie záložného práva, žiadal zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa názoru žalovaného právo žalobkyne nie je neisté alebo ohrozené, lebo záložné právo na nehnuteľnosti už existuje a argument právnej neistoty žalobkyne neobstojí, keďže existencia záložného práva bola už deklarovaná povolením vkladu, žalobkyňa vedela o predmetnej ťarche, bola si vedomá skutočnosti, že nehnuteľnosť je zaťažená záložným právom a v prípade, ak neuspokojí záložného veriteľa v zmysle § 151a OZ, pristúpi záložný veriteľ k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 16.3.2016, sp. zn. 8Cdo/251/2015, podľa ktorého „... naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení, v danom prípade určení neplatnosti predmetných zmlúv, musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania a vytvorilo by pevný právny základ pre budúce právne vzťahy.“ a zdôraznil, že žalovaný neeviduje uhradenú pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, ktorú žalobkyňa uzavrela so žalovaným dňa 24.9.2008, na základe ktorej a zmluvy o zriadení záložného práva bolo na nehnuteľnostiach zriadené záložné právo. Odkázal tiež na niektoré rozhodnutia súdov prvej inštancie.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedla, že považuje námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení neexistencie záložného práva na predmetných nehnuteľnostiach za bezpredmetnú, rozhodnutia, na ktoré žalovaný v odvolaní poukazuje, za bez právnej relevancie, nakoľko neriešia otázky relevantné pre túto vec. Dodala, že ak má žalovaný domnenie, že je nositeľom práva na úhradu dlhu zo zmluvy o úvere z 24.09.2008, napadnutý rozsudok mu v podaní žaloby nijako nebráni, pričom akékoľvek prípadné rozhodnutie o pohľadávke žalovaného nemôže ovplyvniť zápis údajov v katastri nehnuteľností, a preto má na podanej žalobe preukázaný naliehavý právny záujem. Akcentovala, že pozitívnu evidenciu záložného práva na liste vlastníctva založeného pre predmetné nehnuteľnosti môže odstrániť len negatívny výrok súdu a preto podaná žaloba je jediným prostriedkom pre zosúladienie evidovaného stavu so stavom právnym, kde žalovaný nie je nositeľom hmotného práva vo forme záložného práva. Napadnutý rozsudok po jeho právoplatnosti úplne a v celosti vyrieši spor medzi stranami sporu – sporné evidovanie neexistujúceho záložného práva na predmetných nehnuteľnostiach. Podčiarkla, že žiadne iné súdne konanie sa nevyžaduje a

neprichádza do úvahy, čo je i splnením testu primeranosti podanej žaloby ako správne zvoleného prostriedku ochrany práv žalobkyne. Navrhla preto rozsudok ako vecne správny potvrdiť a rozhodnúť, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

6. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobkyne uviedol, že v podanom odvolaní sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam a nakoľko žalobkyňa vo svojom vyjadrení opätovne uviedla tie isté skutočnosti, žalovaný považuje obsah svojho odvolania za dostačujúci.

7. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods.1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné. Rozsudok je vecne správny, z ktorých dôvodov ho odvolací súd podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

9. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, podajúc výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade so zmyslom a účelom aplikovanej zákonnej úpravy.

10. Žalovaný vo svojom odvolaní neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre neho privodili priaznivé rozhodnutie a vo svojom odvolaní v podstate uvádza skutočnosti a námietky, ktoré predniesol na súde prvej inštancie a s ktorými sa tento dôsledne vysporiadal v dôvodoch svojho rozsudku. Odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia veci. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvej inštancie.

11. Za vecne správne a výstižné považuje odvolací súd aj dôvody prvoinštančného rozsudku, a preto v súlade s § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje na konštatovanie tejto správnosti a na zdôraznenie správnosti dodáva:

12. Žalovaný v podanom odvolaní vzhladol naplnenie odvolacích dôvodov tvrdením, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. c/ CSP). S poukazom na obsah odvolacích námietok žalovaného, so zreteľom na to, že v danom prípade sa nejedná o žalobu o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ CSP), vychádzajúc z právneho názoru vysloveného v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 14.9.2017 sp. zn. 3Cdo/24/2017 (v bode 20 odôvodnenia), že „... Stav ohrozenia práva žalobcu alebo neistotu v jeho právnom postavení možno preto odstrániť len určením, či tu je alebo nie je záložné právo, prípadne, ak už došlo k realizácii záložného práva, určením, či tu je alebo nie je iné právo (napríklad vlastnícke).“, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namietol, že žalobkyňa nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu, ani z akého osobitného predpisu vyplýva jej právo domáhať sa určenia neexistencie záložného práva, ak v tejto súvislosti vo svojom odvolaní žalovaný iba bez ďalšieho tvrdil, že právo žalobkyne nie je neisté alebo ohrozené, lebo záložné právo na nehnuteľnosti už existuje a že argument právnej neistoty žalobkyne neobstojí z dôvodu, že existencia záložného práva bola už deklarovaná povolením vkladu, žalobkyňa vedela o predmetnej ťarche, bola si vedomá skutočnosti, že nehnuteľnosť je zaťažená záložným právom a v prípade, ak neuspokojí záložného veriteľa v zmysle § 151a OZ, pristúpi záložný veriteľ k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností. Odvolací súd je v zhode so žalobkyňou v jej vyjadrení k odvolaniu v názore, že s výnimkou rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 16.3.2016 sp. zn. 8Cdo/251/2015, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pre existenciu naliehavého právneho záujmu ako predpokladu podania žaloby podľa § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku) nestačí stav ohrozenia práva, ale je potrebné, aby sa daným určením vyriešili všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania a vytvoril sa pevný právny základ pre budúce právne vzťahy, žalovaným odkazovaná judikatúra nemá žiadnu

relevanciu pre dané konanie, nakoľko žalovaný v odvolaní poukázal na rozhodnutia rôznych súdov prvej inštancie s odlišnými predmetmi konania.

13. Zo všetkých týchto dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny rozsudok potvrdil, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).